

Lesplan

Gemaakt door Ann Busschots, Sint-Jan Berchmansinstituut Puurs-Sint-Amands, België

Titel van de activiteit: Een kritische kijk op het gebruik van sociale media	Onderwerp: communicatie, sociale media, psychologie, sociale thematieken
Leeftijdsgroep: 12-14 jaar	Duur: 1 uur

Leerdoelen:

- Leerlingen interageren met elkaar op een respectvolle en constructieve manier. Ze respecteren elkaars grenzen.
- Leerlingen respecteren ethische, sociale en legale regels in hun gebruik van digitale technologie.

Lesmethode:

Directe instructie en coöperatief leren

Lesmethoden: Dialoog over casussen

Materiaal:

power point en kaartjes en hoeken met gekleurde objecten (groen, rood en geel)

Introductie:

Step 1: Laat de leerlingen voor elke situatie een keuze maken door naar een bepaalde hoek van het lokaal te gaan. De leerlingen bespreken hun mening in kleine subgroepjes, en een woordvoerder rapporteert terug aan de hele groep. Daarna kunnen de leerlingen reageren op de feedback van hun subgroepjes.

Step 2: De docent legt uit wat de betekenis is van **cyberpesten** en het **toeschouwereffect**.

Step 3: Discussie over twee situaties met helpende acties en hulpbronnen
Maak groepen van maximaal 4 leerlingen. Iemand uit elke groep leest de situatie voor.

- Leg de kaarten met helpende acties open op tafel.

- Leg de kaarten met hulpbronnen open op tafel.
- Kies eerst voor jezelf een kaart met een actie en een kaart met een hulpbron.
- Bespreek je idee in de kleine groep.
- Je kunt de kaarten gebruiken (bijlage hieronder).

Conclusie:

Reflecteer: wat heb je geleerd? Wat zou je in de toekomst anders doen?

Addendum 1 Helpende acties

<p>Zoek met anderen naar een oplossing Overleg de situatie met vrienden of klasgenoten. Mogelijk ben je niet de enige die dit niet oké vindt. Wat kunnen jullie samen doen?</p>	<p>Luister naar de persoon die gepest wordt Vraag hoe het gaat. Misschien kunnen jullie nadenken wat je kan doen. Stel voor om samen te bekijken wat jullie. Geef een complimentje aan de ander. Ga eventueel samen iets leuks doen.</p>	<p>Begin over iets anders: Start een ander gespreksonderwerp: plannen in het weekend of een grote toets.</p>
<p>Praat met de persoon die pest Praat kalm en maak je boodschap eenvoudig.</p>	<p>Verzamel bewijs. Hou het bewijs bij en geef het aan een volwassene die je vertrouwt. Of verzamel het bewijs en laat dat weten aan wie gepest wordt. Misschien komt dat later nog van pas.</p>	<p>Neger. Berichten met veel views en likes krijgen meer aandacht. Door een kwetsend bericht te negeren, laat je het dus sneller verdwijnen. Negeren als omstander kan, zolang je altijd een andere helpende actie doet. Deze helpende actie moet je dus combineren met een andere helpende actie!</p>
<p>Zoek een volwassene. Praat erover met je ouders, leerkracht, begeleider, ... Die persoon zoekt samen met jou uit hoe jullie kunnen helpen</p>	<p>Verwittig het platform waarop de tekst/beelden verschenen. Als je een bericht of persoon rapporteert, kan het platform de inhoud verbergen of verwijderen. Met hoe meer je rapporteert, hoe sterker het signaal.</p>	<p>Blokkeer. Dit kan je doen als het telkens dezelfde persoon is die kwetsende berichten stuurt, of als het om berichten gaat van een anoniem of verdacht profiel.</p>

Addendum 2 helpende bronnen.

Vriend(en)	Ouders	Leerkracht
Volwassene die je goed kent vanuit je hobby	Organisatie die jongeren help ten dit vanuit jouw land	Andere personen

Evaluatie

Op de volgende test kan de leerling uitleggen wat cyberpesten en het omstaander effect precies betekent. Leerlingen kunnen ook in een situatie hulpbronnen en gepaste handelingen aangeven uit deze sessie.

Evaluatieformulier voor de leerkracht en leerlingen:

[Active Citizenship Compass Evaluating Learning activity - Formulier invullen](#)

Referenties

Cyberpesten, netiquette, haatspraak werkvormen: Weerbaar op het Web. (2024, september).

Pimento. <https://www.pimento.be/weerbaar-op-het-web-2-cyberpesten-nettiquette-haatspraak/>